

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΕΡΕΒΑΝ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ενημερωτικό Δελτίο
E-News Letter

Τεύχος 88ο 15-21/6/2013

Παρασκευή 21/6/2013

Ο κλάδος οίνου στην Αρμενία.

Η Αρμενία έχει μεγάλη παράδοση στην καλλιέργεια και παραγωγή οίνων, που χρονολογείται από την αρχαία εποχή. Μάλιστα ιστορικές καταγραφές την εντάσσουν σε παράλληλες χρονικές περιόδους με την αρχαία ελληνική.

Μεταγενεστέρως η σταδιακή κορύφωση στην παραγωγή οίνων μέχρι το 1920, γνώρισε σημαντική και ραγδαία μείωση, ένεκα των σχετικών απαγορεύσεων της σοβιετικής εποχής, που τελικώς ευνόησαν την παράνομη παραγωγή και το λαθρεμπόριο σε όλα τα προϊόντα του κλάδου και οπωσδήποτε την παράβλεψη της ποιότητας. Ωστόσο από το 1940 έως το 1985, η παραγωγή οίνου αυξήθηκε κατά εννέα φορές και του κονιάκ (μπράντι) κατά δεκαεπτά φορές. Παράλληλα την περίοδο 1960-1986, η παραγωγή αφρωδών οίνων δεκαπλασιάστηκε. Στη δεκαετία του 1980 η Αρμενία επεξεργαζόνταν κάθε χρόνο κατά μέσο όρο περίπου 210 χιλιάδες τόνους σταφυλιών από τα οποία παρήγαγε 14 - 15.000.000 δεκάλιτρα κρασιού, 2 εκατ. εκ των οποίων χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του περίφημου και διεθνώς γνωστού αρμενικού κονιάκ. Σημειώνεται σχετικώς ότι σύμφωνα με στοιχεία του Αναπτυξιακού Οργανισμού Αρμενίας (ADA) το 37,4% των εισοδημάτων της Αρμενίας από τον κλάδο τροφίμων διατίθεντο για ανάγκες του κλάδου οινοποίησης. Στη δεκαετία του 1980 η Αρμενία προμήθευε το 25% του κονιάκ που διακινείτο στις τότε επαρχίες της Σοβιετικής Ένωσης, το 3% των κρασιών και το 5-6% των υψηλής αλκοόλης οίνων. Τα τρία τέταρτα της παραγωγής οίνων στην Αρμενία εξάγονταν κυρίως στη Ρωσία. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου η αρμενική οινοποίηση είχε επικεντρωθεί στην επαρχία Aragat, που διαθέτει μάλιστα περιοχές όπου τα αμπέλια ευρίσκονται σε υψόμετρο 1100 μ. Η σοβαρότερη επίπτωση της πολιτικής ελέγχου της κατανάλωσης αλκοόλ κατά την σοβιετική περίοδο, ήταν η εγκατάληψη γαιών που επί σειρά ετών αποτελούσαν σημαντικά κομμάτια του αρμενικού αμπελώνα, ο οποίος απαξιώθηκε και τελικώς άρχισε να μην αποδίδει τις ποσότητες που απέδιδε ακόμα και μέχρι το 1985.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

♦ Ο κλάδος οίνου στην Αρμενία.	σελ. 1
♦ Εκτιμήσεις επιπτώσεων συμφωνίας Αρμενίας-ΕΕ-για τελωνειακή Ένωση.	σελ. 2
♦ Έναρξη εξαγωγών μελίου.	σελ. 4
♦ Ανάληψη της προεδρίας ΟΣΕΠ από Αρμενία.	σελ. 4

Εκτιμήσεις επιπτώσεων συμφωνίας ΕΕ-Αρμενίας για τελωνειακή ένωση.

Η παρουσίαση της μελέτης «Αρμενία-ΕΕ: Οικονομικές Σχέσεις: Επιπτώσεις της εμβάθυνσης των διμερών οικονομικών σχέσεων από την συμφωνία τελωνειακής σύνδεσης» που έγινε στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Μελετών του Ερεβάν, έδωσε την ευκαιρία για μια συνολική αποτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας της προσπάθειας αναβάθμισης της ανταγωνιστικότητας της αρμενικής οικονομίας, μέσω της συμμετοχής της σε διαφορετικές δράσεις που η ΕΕ έχει προωθήσει από το 1993.

Ο κύριος στόχος της έρευνας ήταν να αξιολογήσει σφαιρικά τις επιδράσεις της δημιουργίας Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (DCFTA) με την ΕΕ, τόσο από την πλευρά της Αρμενίας, όσο και για την ΕΕ.

Παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας, ο επικεφαλής της ομάδας εργασίας στην Αρμενία Levon Barkhudaryan υπογράμμισε ότι αν και η ΕΕ είναι ένας από τους βασικούς εταίρους της Αρμενίας, η υπογραφή και υιοθέτηση της DCFTA δεν θα οδηγήσει σε γρήγορες αλλαγές στην οικονομία της Αρμενίας.

Τόνισε ότι η υπογραφή της συμφωνίας θα ενισχύσει σαφώς την αρμενική οικονομία από την άποψη των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων. Η Ελεύθερη Ζώνη Εμπορίου συνεπάγεται όχι μόνο μηδέν φόρους για μια σειρά προϊόντων, αλλά και τις επενδύσεις, την αύξηση των θέσεων εργασίας και την εξασφάλιση ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Σύμφωνα με τον ίδιο, σε περίπτωση ύπαρξης μονοπωλίων σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, η εν λόγω συμφωνία δεν θα αποβεί δημιουργική και αποτελεσματική, καθώς είναι σαφές ότι μετά την υπογραφή της συμφωνίας, ένα ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον θα πρέπει να διαμορφωθεί και να ευνοηθεί σε όλους τους τομείς στην Αρμενία, διαφορετικά η συμφωνία δεν θα αποφέρει αποτελέσματα. Συμπερασματικά υποστηρίχθηκε ότι υπάρχουν βασικές πτυχές για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας στην Αρμενία μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την υπογραφή της συμφωνίας με την ΕΕ και συγκεκριμένες προϋποθέσεις επιτυχίας, ώστε να υπάρξει βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

συν. από σελ. 2

Ειδικότερα τονίστηκε ότι για να αναπτυχθεί με βιώσιμο τρόπο η Αρμενία θα πρέπει: (i) να υπάρξει στροφή προς την αύξηση της παραγωγής σε εμπορεύσιμους τομείς, με την ενθάρρυνση των επενδύσεων σε αυτούς τους τομείς (ii) μέτρα για την ανακατανομή του εργατικού δυναμικού σε πιο παραγωγικές δράσεις, (iii) πολιτικές που στοχεύουν στη διαφοροποίηση των εξαγωγών προς την επίτευξη υψηλότερων επιδόσεων προστιθέμενης αξίας. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την βελτίωση και διαμόρφωση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος (συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ποιότητας), καθώς και τη διαφάνεια στα δημόσια οικονομικά (περιλαμβανομένων των φόρων και των πολιτικών δαπανών). Απαιτείται παράλληλα βελτιστοποίηση της οργάνωσης των μεθόδων για την εκπόνηση δράσεων που είναι απαραίτητες για το πώς θα χρησιμοποιηθούν οι πόροι της αρμενικής διασποράς, ώστε σε αυτή τη φάση να επικεντρωθούν κυρίως στην συσσώρευση γνώσης και μετατροπή της σε δημιουργία καινοτόμων επιχειρηματικών δράσεων.

Η μακροοικονομική σταθερότητα στο νέο περιβάλλον που η DCFTA θα επιβάλλει επίσης βρέθηκε στο επίκεντρο της εν λόγω μελέτης, καθώς είναι απαραίτητη για την ελαχιστοποίηση της ευπάθειας στις κρίσεις, γεγονός που αυξάνει τις προοπτικές για βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά όχι επαρκής προϋπόθεση για τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Παράγοντες όπως η χαμηλή παραγωγικότητα, το υψηλό και κακής διαχείρισης χρέους, η εξάρτηση στενά από τις εξαγωγές, συγκεκριμένων κλάδων (πολυτίμων λίθων και ορυκτών) και τα εμβάσματα μπορούν να προκαλέσουν οικονομική ύφεση και μείωση του τωρινού ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ. Η προώθηση της υλοποίησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων μπορεί να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ανταγωνιστικότητα, επομένως να υποστηρίξει αβίαστα της ιδιωτικές επενδύσεις και την αύξηση της παραγωγικότητας. Επιπλέον, η βιώσιμη ανάπτυξη θα απαιτήσει πιο ισόρροπη κατανομή του φυσικού κεφαλαίου σε όλους τους τομείς, αύξηση των επενδύσεων στον τομέα της εκπαίδευσης ώστε να διαμορφωθεί ένα πιο παραγωγικό εργατικό δυναμικό. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημοσιονομικής εξυγίανσης θα μπορούσε να είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ανάπτυξης. Η κινητοποίηση των φορολογικών εσόδων έχει γίνει βέβαια η αχίλλειος πτέρνα της αρμενικής οικονομίας. Εκτιμάται ότι η χρόνια δυσχέρεια να αυξηθούν τα φορολογικά έσοδα, αν συνεχιστεί, αναγκαστικά θα οδηγήσει σε περιορισμό των δαπανών και βέβαια θα έχει συνέπειες για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Πρεσβεία Ερεβάν
Γραφείο
Οικονομικών &
Εμπορικών
Υποθέσεων

6, Demirchian str. 0002, Yerevan
Τηλέφωνο : (+37410) 530051,
530446, fax : (+37410) 530449
e-mail : ecocom-yerevan@mfa.gr
www.agora.mfa.gr/am54

*Το Γραφείο ΟΕΥ Ερεβάν είναι
στη διάθεση των επιχειρήσεων που
επιθυμούν να αναζητήσουν την
προώθηση των προϊόντων τους στην
αναπτυσσόμενη αγορά της Αρμενίας.*

*Παρακαλούμε να μας
αποστείλετε σχετικά αιτήματα και
παρατηρήσεις σας .*

Προσδοκίες για εξαγωγή μελιού.

Η Αρμενία αναμένεται να αρχίσει να εξάγει μέλι σε χώρες της Ευρώπης το 2014, σύμφωνα με τον πρωθυπουργό Tigran Sargsyan. Σε συνάντηση που είχε ο αρμένιος Πρωθυπουργός με εκπροσώπους της Εθνικής Ένωσης Αγροτών ανακοίνωσε ότι οι απαραίτητες προετοιμασίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Ο πρόεδρος της ένωσης κ. Tsarukyan, από την πλευρά της, ανέφερε ότι αρκετές επενδύσεις έχουν γίνει για την ανάπτυξη της μελισσοκομίας τα τελευταία έτη, καθώς και σημαντικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης για την ενίσχυση της μελισσοκομίας και την παραγωγή υψηλής ποιότητας μελιού που θα μπορεί να εξάγεται σε ανταγωνιστικές αγορές. Ο κ. Tsarukyan εξέφρασε επίσης την ελπίδα ότι η εξαγωγή μελιού θα τονώσει την ανάπτυξη του κλάδου στη χώρα και θα προσελκύσει στην απασχόληση και επένδυση και άλλους αγρότες και ιδιώτες .

Ανάληψη της Προεδρίας ΟΣΕΠ από Αρμενία.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Αρμενίας Έντουαρντ Ναλμπαντιάν μετέβει στην Οδησό της Ουκρανίας για να παραστεί σε συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών που μετέχουν στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας της Μαύρης Θάλασσας και Ευξείνου Πόντου (ΟΣΕΠ). Κατά τη συνάντηση της 21ης Ιουνίου η Αρμενία ανέλαβε την προεδρία του οργανισμού για το επόμενο εξάμηνο του 2013.

Ο Οργανισμός έχει μόνιμο αντιπρόσωπο στην Αρμενία και έχει βοηθήσει σημαντικά τη χώρα στην υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αλλά και συγκεκριμένων κλάδων της αρμενικής οικονομίας. Παράλληλα είναι σημαντικές οι δράσεις που γίνονται και μέσω αυτού του οικονομικού οργανισμού για την ανάληψη πρωτοβουλιών άμβλυνσης των δυσμενών σχέσεων με την Τουρκία και το Αζερμπαϊτζάν. Καθώς στον ΟΣΕΠ μετέχουν 12 κράτη από τα Νότια Βαλκάνια και την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας (Αζερμπαϊτζάν, Αλβανία, Βουλγαρία, Γεωργία, Ελλάδα, Μολδαβία, Ρουμανία, Ρωσία, Σερβία, Τουρκία και Ουκρανία), οι προσδοκίες της αρμενικής πλευράς είναι να προωθηθούν κατά τη διάρκεια της προεδρίας της όλες εκείνες οι δράσεις και τα προγράμματα που θα εμπαιδώσουν τη δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων μεταξύ των χωρών μελών, ώστε να δημιουργηθεί μεγαλύτερη κινητικότητα στις οικονομίες των χωρών αυτών και να υπάρξει μείωση της περιθωριοποίησης της αρμενικής οικονομίας που λειτουργεί σαφώς υπό ιδιαίτερες γεωπολιτικές συνθήκες στις εσχατιές του Νοτίου Καυκάσου.

συν. από σελ. 1.

Η σημαντικότερη περίοδος επιβολής μέτρων περιορισμού της κατανάλωσης ήταν η περίοδος 1986-1990, οπότε και παρατηρείται πτώση παραγωγής στα 43,9 εκ. λίτρα από 88,4 εκ. λίτρα την περίοδο 1981-1985. Είναι χαρακτηριστικό ότι την επομένη 3ετία η παραγωγή έπεσε περαιτέρω στα επίπεδα των 29,8 εκ. λίτρων για να κατακρημνιστεί κυριλεκτικά στα 4,7 εκ. λίτρα την περίοδο 1995-1999, οπότε και η Αρμενία είχε να αντιμετωπίσει ζωτικά προβλήματα ανασυγκρότησης.

Από το 2000 άρχισε η εφαρμογή της πολιτικής ιδιωτικοποιήσεων των μονάδων επεξεργασίας και παραγωγής οίνων και λοιπών προϊόντων. Η αλλαγή στον κλάδο ήταν πλέον σημαντική και επηρέασε ολοκληρωτικά το δίκτυο της παραγωγικής δομής του κλάδου. Θετική συνέπεια ήταν η άμεση αναδιάρθρωση του κλάδου με αποτέλεσμα μονάχα το 2005 να παραχθούν 7,3 εκ. λίτρα οίνου. Η συνέχεια δεν ήταν το ίδιο ομαλή καθώς το 2006 αποκλιμακώθηκε η παραγωγή στα 4,4 εκ. λίτρα και τελικώς σταθεροποιήθηκε ένας ρυθμός ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια που κατέληξε το 2011 να αποφέρει παραγωγή 6,8 εκ. λίτρων. Τα τελευταία πέντε χρόνια ο όγκος της παραγωγής οίνου έχει αυξηθεί κατά μέσο όρο 14% και ήδη βρίσκεται σε διαφορετική φάση ανάπτυξης σε σχέση με οτιδήποτε ίσχυε στον κλάδο στο παρελθόν.

Οι εξαγωγές κρασιού από την Αρμενία έχουν αυξηθεί τα τελευταία έτη. Μάλιστα από το 2011 περίπου το 20% του οίνου που παράγεται στην Αρμενία προορίζεται για εξαγωγή, που ανέρχεται σε αξία ύψους περίπου 5,2 εκατ. ευρώ. Από το 2004 οι εξαγωγές οίνου από την Αρμενία έχουν αυξηθεί κατά μέσο όρο 35% ετησίως. Πρέπει να υπογραμμιστεί ωστόσο ότι η εξαγωγή των οίνων από φρούτα αυξάνεται ταχύτερα από την εξαγωγή των οίνων από σταφύλια, αφήνοντας κατά μέρος μια παράδοση που υπήρχε στον κλάδο από αρχαιοτάτων χρόνων. Το 2011 μάλιστα η αξία των εξαγωγών οίνων από φρούτα υπερέβει την αξία εκείνων από αμπέλια κατά περίπου 14%.

Εισαγωγές & εξαγωγές οίνου στην Αρμενία (αξία σε χιλ. δολ. ΗΠΑ)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Εισαγωγές	971	6,952	2,087	393	256	546	742	931
Εξαγωγές	538	964	2,019	1,925	1,485	2,873	3,312	3,791

ΠΗΓΗ : UN ComTrade

Το μερίδιο της Αρμενίας στον τομέα των εξαγωγών παγκοσμίως όσον αφορά τους οίνους, τόσο από φρούτα (ρόδι, βερούκοκο κ.α.), αλλά και από αμπέλι έχει διπλασιαστεί κατά τα έτη 2005-2010. Ειδικότερα αναφορικά με τους οίνους από σταφύλι το 2005 το ποσοστό των αρμενικών προϊόντων επί των συνολικών εξαγωγών του κλάδου διεθνώς ήταν 0,01% και το 2010 ανήλθε σε 0,02%.